

LEKCJA 59

Temat: **Harpagon i jego dzieci.**

Ułóż wydarzenia w odpowiedniej kolejności.

**Przybycie
Anzelma.**

Rozmowa Elizy i
Walerego - potajemna
miłość młodych.

**Zapowiedź
podwójnego
ślubu**

Rozmowa
rodzeństwa - miłość
Kleanta do Marianny.

**Szantaż Kleanta
- zwrot skarbu
za Mariannę.**

**Matżeńskie
plany
Harpagona.**

Zamiar
wydania Elizy
za Anzelma.

**Kłótnia Kleanta
z ojcem o
Mariannę.**

Skarb w szkatułce
zakopanej
w ogrodzie.

Kradzież
szkatułki
Harpagona.

**Przybycie
Marianny do
domu skąpca.**

**Śledztwo i
oskarżenie
Walerego.**

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

Prześlij Odpowiedzi

FROZYNA

STRZAŁKA

WALERY

HARPAGON

MARIANNA

ELIZA

KLEANT

Wychowywana bez matki przez niekochającego ojca, jest naiwną, nieśmiało buntującą się dziewczyną, wybrała Walerego, gdyż nie знаła innych młodych ludzi, nienawidzi skąpca, który ją poniża.

Żyła z matką w nędzy, uboga, ale bardzo piękna, dla pieniędzy gotowa poślubić Harpagona.

Służący Kleanta, bystry, sprytny, pomysłowy, kradnie szkatułę Harpagonowi.

Zalotnik Elizy, przystojny, wrażliwy młody człowiek, który jest jednak osobą podejrzaną, chce wkraść się w łaski Harpagona, by ten pozwolił na ślub z Elizą.

Swatka, która dla finansowych korzyści pragnie ożenić Harpagona z Marianną.

Sześćdziesięcioletni bogaty mieszczanin paryski, wdowiec, lichwiarz. Zły ojciec Kleanta i Elizy.

Syn Harpagona, chce nosić modne stroje, bawić się, żyje w długach. Kocha Mariannę, szantażuje więc ojca, który stoi mu na drodze do szczęścia.

■ Z jakimi problemami borykają się bohaterowie?

Harpagon

Kleant

Eliza

Walery

Jakub

Strzałka

Marianna

Szczygiełek i
Żdziebełko

drażni go skąpstwo ojca
cierpi z powodu jego despotyzmu
aby mieć pieniądze na własne
wydatki gra w karty
musi korzystać z usług lichwiarzy
kocha Mariannę ze wzajemnością
oświadczył się dziewczynie i został
przyjęty, ale ma rywala we własnym
ojcu
nie może liczyć na zgodę ojca na
swoje małżeństwo z Marianną
kradnie ojcu szkatułkę, by ją oddać w
zamian za zgodę na ślub

wyrzucany z domu i podejrzewany o
kradzież
pomaga Kleantowi – kradnie dla
niego szkatułkę

cierpi z powodu skąpstwa i
despotyzmu ojca
kocha Walerego, ale wie, że ojciec
zdecydował jej rękę oddać Anzelmowi
sprzeciwia się ojcu i grozi jej
wydziedziczenie
czuje się traktowana przedmiotowo i
poniżana (ojciec chce się jej pozbyć)

kocha Kleanta
ma wyjść za Harpagona
boi się Harpagona brzydzi się nim
przeraża ją jego skąpstwo, mimo że
jest przyzwyczajona do skromnego
życia

chce zdobyć rękę Elizy
chce uzyskać zgodę Harpagona
służy mu i pochlebia
zmuszony jest doradzać Elizie
małżeństwo z Anzelmem i
posłuszeństwo ojcu
niesprawiedliwie został oskarżony o
kradzież szkatułki Harpagona

jest chorobliwie skąpy
ciągle boi się, że ktoś go okradnie
pilnuje swojej szkatułki z 10
tysiącami dukatów zakopanej w
ogrodzie
chce wydać córkę bez posagu
chce się ożenić z Marianną
pieniądze są dla niego ważniejsze
niż rodzina

cierpią z powodu skąpstwa
harpagona

zmuszany do wykonywania rozkazów,
których nie umie lub nie chce
wykonać
z litości oddaje koniom własny chleb,
by nie patrzeć, jak cierpią
jest pobity, gdy mówi prawdę
jest pobity, gdy kłamie

■ Jakie cele stawiają sobie bohaterowie?

Harpagon

Kleant

Eliza

Walery

Marianna

uchronić posiadany majątek
zgromadzić jeszcze więcej
pieniędzy
wzbogacić się posagiem
Marianny
zaoszczędzić
na niewypłaceniu posagu
córkę ożenić się z Marianną

wyjscie za mąż za Walerego
uniknąć ślubu z Anzelmem

wyjscie za mąż za Kleanta

ożenić się z Marianną

ożenić się z Elizą

■ Jakie działania podejmują bohaterowie, aby osiągnąć swoje cele?

Kleant

Eliza

Walery

Harpagon

ukrywa szkatułkę i jej pilnuje
pomnaża majątek, trudniąc się
lichwą umawia się z Anzelmem na
małżeństwo z Elizą bez posagu
nakazuje swatce wynegocjować
posag Marianny

wyznaje, że kocha Walerego zwierza
się bratu z sekretu
odmawia ojcu posłuszeństwa w
sprawie wyjścia za mąż za Anzelma

zaskarbia sobie
przychyłość Harpagona

prosi siostrę o pomoc w przekonaniu
ojca do zgody na ślub z Marianną
wyznaje Mariannie miłość prosi
swatkę o pomoc w odwiedzeniu ojca
od zamiaru ożenku z Marianną
wymienia szkatułkę ojca na rękę
Walery

■ Jakie efekty przyniosły te działania?

Harpagon

nic nie osiągnęła

traci szkatułkę
odzyska ją, zgadzając się
na ślub Kleanta z Marianną
kompromituje się
lichwą zraza do siebie
Mariannę

Kleant

oskarżony o kradzież
szkatułki traci zaufanie
Harpagona rękę Elizy
dostaje, kiedy się okaże, że
jest synem Anzelma i nie
chce posagu

uzyskuje zgodę ojca dzięki
kradzieży przez Strzałkę
szkatułki Harpagona
oddaje ojcu pieniądze w
zamian za rękę Marianny

Eliza

Walery

■ Jakie relacje panują w rodzinie Harpagona?

Harpagon budzi [] emocje wśród członków rodziny; nikt go nie kocha, wszyscy są od niego uzależnieni [] Nie pozostawia nikomu żadnej sfery []. Jest gwałtowny, wybuchowy, [] Nienawidzą do dzieci, kpi z niego otoczenie, w ludziach budzi z jednej strony lęk i wstręt, a z drugiej [] i kpinę. [] i Eliza wspólnie planują sobie pomóc w realizacji marzeń i uwolnieniu się od wpływów []. Są jednak zdominowani przez Harpagona. Walery [], kłamstwem, pozorną usługą próbuje wkupić się w łaski Harpagona, ale w rzeczywistości nim również []. Strzałka szczerze [] Harpagona, wypowiada o nim najwięcej [] i bardzo trafnych uwag. Jakub - jedyny mimo wszystko żywi cieplejsze uczucia do [], ale za to jest poniżany.

- Podaj cechy charakteru wymienionych postaci oraz określ ich stopień powiązania z tytułowym bohaterem komedii Moliera.

Postać tytułowa:

Bohater	Cecha charakteru	Stopień powiązania z tytułową postacią
Kleant		
Marianna		
Walery		
Eliza		
Jakub		
Pani Claude		
Frozyna		
Anzelm		
Simon		

E	E	E	L	P	Q	K	G	P	W	U	O	S	G	R	O
O	R	F	K	G	P	Z	Q	C	R	J	A	T	W	R	K
O	H	F	H	O	M	Y	L	R	F	I	N	R	J	A	K
S	Z	C	Z	Y	G	I	E	Ł	E	K	T	Z	H	D	O
Z	I	Z	P	U	P	C	I	X	L	D	B	A	U	I	G
T	T	A	I	D	A	I	L	R	I	X	B	Ł	D	F	Q
X	A	O	C	J	T	A	P	J	Z	F	I	K	E	H	J
J	Y	X	I	L	Q	M	L	M	A	R	I	A	N	N	A
Q	Y	M	X	E	O	B	S	I	M	O	N	Z	O	Q	K
J	T	U	S	Z	J	F	B	A	N	Z	E	L	M	E	U
D	U	N	Z	E	W	A	L	E	R	Y	Z	Q	K	F	B
A	N	G	H	A	R	P	A	G	O	N	L	E	L	T	O
G	Q	G	I	P	A	N	I	C	L	A	U	D	E	P	I
C	W	W	C	Q	E	V	W	O	Z	J	W	R	A	E	W
G	W	H	B	B	Q	Z	H	K	C	T	I	A	N	M	G
N	B	T	G	V	U	V	A	T	V	X	T	M	T	I	K
J	N	A	H	P	E	J	O	C	I	J	J	A	G	P	V
T	O	U	L	M	U	G	A	O	Q	T	A	T	Q	C	C

12. _____
odkrył ukrytą w ogrodzie
szkatułkę ze skarbem
13. _____
rodzaj literacki "skapieć"

1. _____
zawodowa swatka
2. _____
gospodyni Harpagona
3. _____
Główny bohater powieści
4. _____
córka Anzelma
5. _____
ubiega się o rękę Elizy
6. _____
syn Harpagona, zakochany w
Mariannie
7. _____
syn Anzelma, rządcą w domu
Harpagona
8. _____
córka Harpagona, związana
potajemnym przyrzeczeniem
małżeńskim z Walerym
9. _____
pośrednik pomiędzy Harpagonem
a jego klientami
10. _____
służący Harpagona

RODZAJE KOMIZMU:

Języka

--	--	--

Postaci

--	--	--

Sytuacyjny

--	--	--

rozmowa Harpagona
z Kleantem na
temat Marianhy

Kleant ofiarowuje
Marianie pierścień z
diamentem, co doprowadza
Harpagona do rozpacz

WALERY do Jakuba:
Chcesz, aby wszyscy
popękali? Czy pan po
to sprost gości, aby ich
uśmiercać z przejedzenia?

FROZYNA: Czy panna żartuje?
Wychodzisz zań tylko z
tym warunkiem, że zostajesz
prędka wdową; to jeden z
punktów ślubnego kontraktu!

wyolbrzymione
skąpstwo
Harpagona

amok Harpagona
oskarżającego
wszystkich o
kradzież szkatułki

Harpagon nie wie, że
pożycza pieniądze
własnemu synowi

FROZYNA: Daję
słowo, mówiłam sto
lat, ale pan dociągnie
stu dwudziestu.